

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Clement St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 36

Penktadien's Rugsėjo (September) 18, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Pietiniame Vietname Visų Galų Sujūrimas Generolai Vėl Mušasi už Valdžios Vairą

SAIGON. — Padėtis Pietiniame Vietname eina vis blogyn ir blogyn, kas liečia stabilizaciją ir dešiniųjų pastangas sumušti partizanus. Jei ne viena bėda, tai kita. Pirmiau buvo budistų demonstracijos, privertusios generolą Kaną išsižadėti prezidentystės ir savo konstitucijos. Paskui kovos tarp budistų ir katalikų. Dabar nauja bėda — susipešę generolai.

Šiuo metu dar sunku pasakyti, kas paims viršų: sukilėliai prieš generolą Kano režimą ar Kaną. Vienu tarpu sukilėliai buvo paėmę Saigono kontrolę, o diktatorius Kanas buvo pabėgęs. Vėliau, oro jėgoms stojus Kano pusėn, sukilėliai buvo priversti atsitraukti.

Sukilimui prieš Kano režimą vadovavo generalmajoras Doug Van Duc ir brigados generolas Lam Van Phat. Jų jėgos buvo paėmusios svarbesnių vietų kontrolę ir privertusios Kaną pabėgti, bet perėjimas Kano pusėn oro jėgų komandieriaus Ky ir nekurių armijos dalių vadų, matomai atstatė Kano režimą, nors nepilnai.

Šiuo metu neaišku, kas paims viršų. Tačiau darosi aišku, kad šis sukilimas, jeigu jis ir nebus pasėkmingas, labai sukrės Pietinį Vietnamą. Bus sunku atstatyti vienybę ginkluotų jėgų tarpe. Jeigu Kanas laimės, aišku, bus valymas armijoje ir kitur.

Ivykiai pastaruoju metu, o

Tshombė Negauna Ieškomos Paramos

ADDIS ABABA. — Kongo premjeras Tshombė tikėjosi gauti paramos iš Afrikos nepriklausomų šalių organizacijos kovoje prieš sukilėlius, bet išėjo priešingai. Minėta organizacija vienbalsiai pareikalavo, kad Tshombė paleistų visus baltuosius samdinius, kariaujančius jo pusėj.

Konferencija taip pat pareikalavo nežudyti suimtų sukilėlių. Ji taipgi nutarė kreiptis į viso pasaulio šalis, kad liautųsi kišusios į Kongo reikalus.

Tshombė buvo pastatytas Kongo premjeru, nors anksčiau jis pats buvo sukilėlis, norįs atskirti Katangą nuo Kongo.

ypač šis sukilimas, yra skaudus smūgis amerikiečiams, kurie tiek pinigų ir ginklų suvertė į Pietinį Vietnamą. Viltys greitai laimėti prieš partizanus gavo baisų smūgį. Išrodo, kad juo toliau, tuo blogiau darosi su jų draugais. Tokios košės amerikiečiai tur būt dar neturėjo nei vienoje šalyje.

Beje, sukilėliai kaltinę generolą Kaną išdavyste. Girdi, jis kaltas, kad karas prieš partizanus nevyksta. Jie, matyti, įsivaizduoja, kad jiems vadovaujant geriau sektųsi. Iš kur jie tokias idėjas gavo, niekas tur būt negalėtų pasakyti.

Irake Areštavo 1,000 Šamokslininkų

BEIRUTAS. — Praeitą penktadienį Irako sostinėje sušaudyti be teismo penki karinių jėgų karininkai ir daugiau kaip 1,000 žmonių areštuota už tai, kad jie buvo pasiruošę nuversti prezidentą Abdel Salam Arif.

Areštuotų tarpe yra ir buvęs baatistų - socialdemokratų režimo premjeras generolas Ahmad Hassan.

Laikraščiai rašo, kad šamokslininkus išdavė vienas karininkas, buvęs šamokslės dalyvis.

STUDENTAI PALAIKĖ P. AFRIKOS BOIKOTĄ

Kanados Stuedntų Sąjungos kongrese York universitete tarptautinių reikalų komisija rekomendavo boikotuoti Pietų Afriką už tai, kad jos valdžia persekiuoja vietinius žmones.

Buvo duotas pasiūlymas surengti pikietą prie ambasados Ottawoje ištisą savaitę, pikietuojant dieną ir naktį.

ASTREJA KOVOS SU DESANTAIS.

SINGAPORAS. — Indonezija išmetus Malazijos žemėje grupę parašiutininkų, kuriuos dabar gauda Malazijos, Britanijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos jėgos.

Anglija siūnčia iš Viduržemio jūros net keturis karo laivus.

KONGE ĮSISTEIGĖ NAUJA VALDŽIA

Leopoldville. — Kongo sukilėliai, sakoma su komunistais priešakyje, įsisteigė savo valdžią Stanleyville mieste.

Kongo Liaudies Respublikos laikinuoju prezidentu paskirtas Kristoforas Gbenija.

ARABAI TELKIASI PRIEŠ IZRAELĮ

Aleksandrija. — Trylikos šalių arabų blokas susitarė susitelkti prieš Izraelį. Jie užgyrė sumanymą išvien sudaryti palestiniečiams išlaisvinti armiją.

Sakoma, kad tos armijos sudarymui Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas), Saudi Arabija, Irakas ir Kuwaitas pažadėjo duoti net \$38,800,000.

VAKARŲ VOKIETIJA GERINASI RYTAMS

BONNA. — Daug ženklų rodo, kad Vakarų Vokietijos vyriausybė ieško geresnių ryšių su Rytais — socialistinėmis šalimis.

Užsienio reikalų ministerija sudarė komisiją politiniams pasitarimams su Jugoslavija, Čekoslovakija, Tarybų Sąjunga ir kitomis šalimis.

Nekurie Principai Priimtini Bažnyčiai

ST. JOHN'S. — Čia vienas pranešimas 21-mam General Council of the United Church pasitarimui rekomendu o ja krikščionims priimti nekuriuos marksistinius - leninistinius principus.

Pranešimas, be abejonės, sakoma, kad krikščionys turi atmeti komunistų ateizmą, bet gali sutikti su komunistų kritika religijai.

Pranešimas susideda iš 90 puslapių ir gvildena krikščionybės panašumą komunizmui. Užvadintas: "Komunistinis tikėjimas ir krikščioniškas tikėjimas".

Raportas rekomendu o ja krikščionims būti laisvais kooperuoti ar nekooperuoti su komunistais ekonominiams ir politiniams klausimais.

Kanada Turės Vėliavą su Ateinančiomis Kalėdomis

OTTAWA. — Premjeras L. B. Pearsonas, kalbėdamas su CBC ir francūzų spaudos korespondentais, pabrėžė, kad parlamentas tikrai priims distinktyvią vėliavą dar prieš kalėdas.

Dabar vėliavos klausimas pavestas komitetui iš 15 atstovų. Po 6 savaitių šis komitetas įteiks parlamentui savo sprendimą. Tada parlamentas turės padaryti galutiną tarimą.

Jis taipgi pabrėžė, kad nauja vėliava bus su klevo lapais ar lapu, nenapaši nei į vienos kitos šalies vėliavą. Tai buvo atsakymas konservatyviškiems užsispyrėliams, kurie būtinai nori įbrukti anglišką vėliavą Red Ensign.

Atsakinėdamas į paklausi-

Auto Darbininkų Streiko Nebebus

DETROIT. — Buvo rašoma, kad auto darbininkai ruošiasi streikui, kadangi nesutaria su samdytojais. Pasirodo, kad galų gale buvo susitarta.

Pagal naują sutartį, kaip sakoma prezidentas Reuteris, darbininkai laimėjo 54 centus į valandą. Korporacija siūlius 39 centus.

Pagal naują sutartį, darbininkai galės išeiti į senatvės pensiją sulaukę 60 metų amžiaus. Korporacija mokės po \$400 į mėnesį. Kai sulauks 65 metų, tai yra pradės gauti iš valstybės, korporacija numūs iki \$127.50.

Anksčiau išeidami į pensijas, darbininkai suteiks galimybę bedarbiams.

Manoma, kad panašias sutartis pasirašys ir kitos. Čia kalba eina apie Chryslerio korporaciją.

Keralos Valstijoje Pašalino Valdančiąją Partiją

NEW DELHI. — Keralos valstijoje, Indijoje, opozicija pašalino iš valdžios valdančiąją Kongreso partiją. Komunistai, socialistai ir nuosaikieji sudarė bendrą frontą valstijos seime lyje 73 balsais prieš 50 pasisakė prieš valdančią partiją nepasitikėjimo rezolucija.

Manoma, kad valstiją paims valdyti kairieji.

mus, premjeras paaikino, kodėl vyriausybė užsispyrė praversti vėliavos įstatymą. Jis sakė, kad vėliavos klausimas yra senas klausimas, ir kad jau laikas jį baigti.

Jis taipgi mano, kad bus geriau, jei parlamentas, atstovaujamas Kanados žmones, išspręstų vėliavos klausimą, kaip kad jis sprendžia daugelį kitų. Plebiscitas įneštų dar didesnę nesutikimą kanadiečių tarpe.

Jis taipgi paneigė teigimą, būk tik Kvebekas stovi už klevo lapus. Jis mano, kad didelė didžiūma kanadiečių ir kitose provincijose nori skirtingos vėliavos. Vėliavos reikalas nėra vien Kvebeko reikalas, bet visos Kanados.

Paklaustas, kodėl vyriausybė daugelyje vietų padarė atsitraukimus, jis pažymėjo, kad buvo reikalas. Pavyzdžiui, pensijų klausimu Kvebekas atsiskė nuo federalio plano ir priverstė reikalą persvarstyti. Susitarus su kitomis provincijomis ir Kvebeku, projektas buvęs apdirbtas taip, kad federalis įstatymas nesiskirtų daug nuo Kvebeko. Pats Kvebekas taip pat padaręs nuolaidų.

Toks susitarimas ir suderinimas reikalų esąs geriausias Kanados žmonių interesų patenkinimui.

Riverdale Išrinko Naują Demokratą

TORONTO. — Čia, Riverdale distrikte, įvyko tai, ko nebuvo tikėtasi. Tai yra, naujas demokratas James Renwick buvo išrinktas į Ontarijos parlamentą. Liberalų kandidatas, Charles Templeton, kuris tikėjosi būti išrinktu ir tokiu būdu užsitikrines galimybes būti išrinktu liberalų lyderiu, išėjo trečioj vietoj.

Renwick gavo 7,326 balsus, konservatų kandidatas Waters gavo 5,783 balsus, o Templeton 5,758 balsus. Graham, nepriklausomas, gavo 92 balsus.

Templeton prieš tai rezignavo iš Toronto Daily Star vyriausio žinių redaktoriaus pareigų.

Konservatai laimėjo Windsor, išrinkdami Ivan W. Trasher, distrikte, kurį pirmiau atstovavo liberalas.

Juos Priglaudė Kauno Žemė

Kauno karių kapinėse Aukštuosiuose Šančiuose, jau kuris laikas stovėjo akmuo su užrašu: "Čias bus pastatytas paminklas Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui". Tai buvo tarytum simbolinis mūsų didvyrių kapas, kurį puošė vainikai, gėlės. Tačiau Atlanto nugalėtojų palaikų čia nebuvo — vis nepavyko jų rasti. Mat, hitlerinės okupacijos metais kauniečiai juos pašlėpė, bijodami, kad atėjūnai nesunaikintų.

Ir štai pagaliau po didelių ir ilgų pastangų pavyko surasti abiejų lakūnų palaikus. Jie, pasirodo, buvo užmūryti Kauno Medicinos instituto rūsio nišoje. Speciali medicinos ekspertų komisija, sudaryta iš įžymių medikų, dalyvaujant S. Dariaus dukrai gydytojai N. Dariūtei-Maštarienei, nustatė, kad lakūnų palaikai yra tokioje būklėje, jog pakartotinis balzamavimas neįmanomas, ir palaikus reikia palaidoti.

Rugpjūčio 12 d. įvyko iškilmingos S. Dariaus ir S. Girėno laidotuvės. Karstai iš Medicinos instituto rūmų buvo išnešti, laidotuvių eisenoje dalyvaujant S. Dariaus žmonai ir dukteriai, lakūnų artimiesiems, gausiems Kauno gyventojams, visuomenės atstovams iš Vilniaus ir kitų miestų.

Kauno karių kapinėse įvyko gedulingas mitingas, kurį visai Tarybų Sąjungai transliavo Maskvos televizija.

Prie mikrofono — laikinai einąs Kauno vykdomojo komiteto pirmininko pareigas, lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno palaikų perkėlimo komisijos pirmininkas J. Marcinkus.

— Šiandien, — pasakė J. Marcinkus, — susirinkome pagerbti drąsuosius lakūnus Steponą Darių ir Stasį Girėną. Lakūnų noras, gerai pasiruošus,

perskristi Atlantą be nusileidimo, atsimušdavo į buržuazijos abejingumą. Už savo ir daugelio to meto žmonių svajonę — praskinti tolimus kelius oro erdvėse — šie du lakūnai užmokėjo gyvybę.

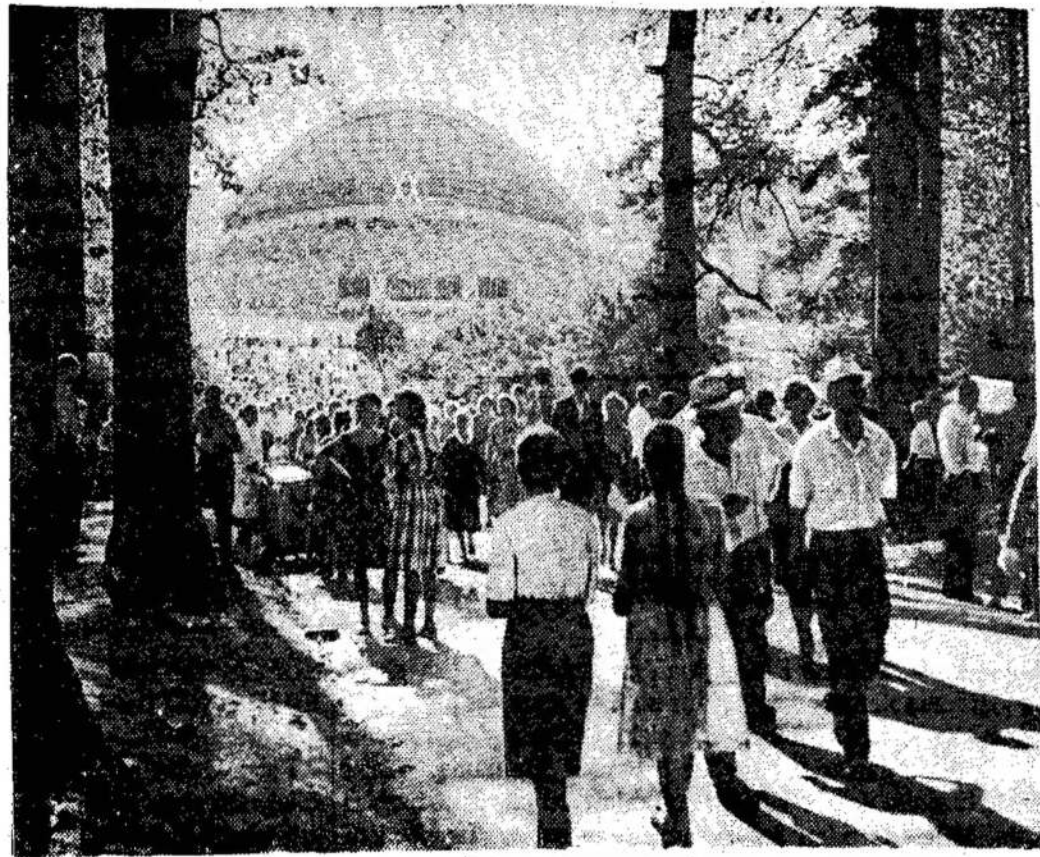
J. Marcinkus skelbia gedulo mitingą atidaryta.

Zodis suteikiamas Laisvoriškos draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti Lietuvos komiteto pirmininkui generolui majorui J. Žiburkui.

— Soldino tragedija, — sako jis, — kal kas gaubia paslaptis, tačiau visa eilė aplinkybių rodo, kad Darius ir Girėnas greičiausiai buvo hitlerinio fašizmo auka. To meto buržuazinėje spaudoje pasirodė pranešimų, kad "Lithuanika" buvo pašauta. Šį atvejį patvirtina ir Vokietijos vyriausybės diplomatiniai demaršai buržuazinei Lietuvos vyriausybei bei hitlerininkų elgesys Dariaus ir Girėno žuvimo vietoje.

Ruošdamiesi skridimui per Atlantą, Darius ir Girėnas kreipėsi paramos į visuomenę. Lietuvos buržuazinė vyriausybė ir Amerikos lietuvių buržuazija buvo abejingos ir lakūnams nesuteikė jokios paramos. "Kiek daug vakarienių ir įvairių banketų buvo suruošta lakūnams, iškaulyta pinigų iš darbo žmonių, — rašė tuomet pažangus JAV lietuvių laikraštis "Laisvė", — bet daugelis tų pinigų, surinktų rinkliavomis ir banketuose už bilietus, buvo pasilaikyta vietoje įvairiems fašistiniams tikslams. O tie, kas labiausiai kurstė juos greičiau skristi, mažiausia pinigų tam aukojo arba visai neuaukojo".

— Kosmonautikos epochoje, kai tarybiniai žmonės dideliame aukštyje skraido aplink pasaulį ir ruošiasi skristi į kitas planetas, — tęsia J. Žiburkus, — Dariaus ir Girėno žygis per

Vilniaus išvadavimo 20-čio iškilmės. Sventiškai pasipuošęs "Vingio" parkas.

Atlantą nebus užmirštas.

Gedulo mitingo dalyviai klauso rašytojo J. Dovydaičio žodžių:

— Prisimenu, kai 1931 metų pavasarį Darius parašė pirmąjį laišką Lietuvos aviacijos entuziastams apie savo sumanytą skridimą. Žinia padarė nelauktą įspūdį. Kauno aviacijos mėgėjai kreipėsi į tuometinę vyriausybę dėl lėšų, žadindami jos narių apkerpėjusias sąžines. Atsakymas buvo neigiamas. Net bandė įtikinti — neskirkite, nuskęsite vandenynė... Juk nepavyko ir daugeliui kitų lakūnų.

Darius kitame laiške atsakė: "Aš skrisiu kaip tik dėl to, kad noriu gyventi!" Ir lakūnai leidosi į kelionę.

— 1933 metais, — toliau kalba J. Dovydaičis, — prie lakūnų karsto tuometinės smetoninės vyriausybės ministras pirmininkas be sąžinės graužimo

pareiškė, kad lakūnai esą buvę beturčiai ir jiems stigo priemonių didžiai kelionei.

Soldino pušynas girdėjo jų paskutinį atodūsi. Vakarį vėjas atnešė jį mums į Lietuvą. Vėliau hitleriniai okupantai prieš juos dar kartą buvo pasikėsinę, nes lakūnų mirtis kėlė neapykantą fašizmui. Jie buvo uždraudę žuvusių lakūnų metinių minėjimus, norėjo sunaikinti jų palaikus.

— Tarybų Sąjungos aviatoriai, jų tarpe ir Tarybų Lietuvos lakūnai, — sako Civilinio oro laivyno Lietuvos aviacinės grupės lėktuvo vadas V. Orincevičius, — su pagarba mini Dariaus ir Girėno žygį. Jų skridimas be nusileidimo per Atlanto vandenyną turėjo didelę reikšmę aviacijos istorijoje.

Kalba buvęs Stepono Dariaus mokslo draugas atsargos generolas majoras A. Urbšas:

— Dariaus ir Girėno pasiryžimas neturėjo karinių tikslų. Savo skridimu jie norėjo nutiesti naują oro susisiekimo trasą tarp dviejų žemynų ir tuo padėti taikiam žmonių bendradarbiavimui. Jie siekė, kad vandenynai neskirtų tautų, o jas suartintų kovoje už žmonijos pažangą ir tvirtą taiką".

1958 metais, minint Soldino tragedijos 25-erių metų sukaktį, man teko lankytis lakūnų žuvimo vietoje — Lenkijos Liaudies Respublikoje. Gausiai susirinkę Liaudies Lenkijos piliečiai nulenkė galvas, paminėdami lakūnų skridimą. Su didele meile jie prižiūri ir tvarko drąsuolių žuvimo vietą.

Toliau A. Urbšas dalijasi prisiminimais apie savo mokslo draugą Steponą Darių. 1921 metais jie kartu baigė karo mokyklą, daugiau kaip metus laiko gyveno viename kambaryje. S. Darius buvo tvirto būdo, ryžtingas, tikrai nuoširdus draugas. Jo nerimstanti prigimtis nuolat kažko siekė, ieškojo. Darius nebijojo sunku-

mų, mokėjo sutelkti visas fizines ir dvasines jėgas. Jis su savo bendražygiu Girėnu nugalėjo visus pasiruošimo atmintinam skridimui sunkumus, įveikė Atlantą.

— Buržuazinės Lietuvos vyriausybė, — baigdamas sako A. Urbšas, — buvo visiškai abejinga lakūnams, kai jie ruošėsi žygiui, nesuteikė jiems materialinės paramos ir, tik jiems žuvus, norėjo pasisavinti jų žygio garbę. Tai didžiulė dėmė buržuaziniams vadeivoms.

Skambant gedulingoms melodijoms, abu karstai buvo nuleisti į vieną duobę: abu lakūnai kartu skrido, abu kartu amžinai ilsėsis.

Kapinėse išaugęs žemės kaurbūris paskendo gėlėse ir vainikuose.

I ji bus visada praminti taikai — S. Dariaus ir S. Girėno žygdarbis liks amžinai gyvas lietuvių širdyse.

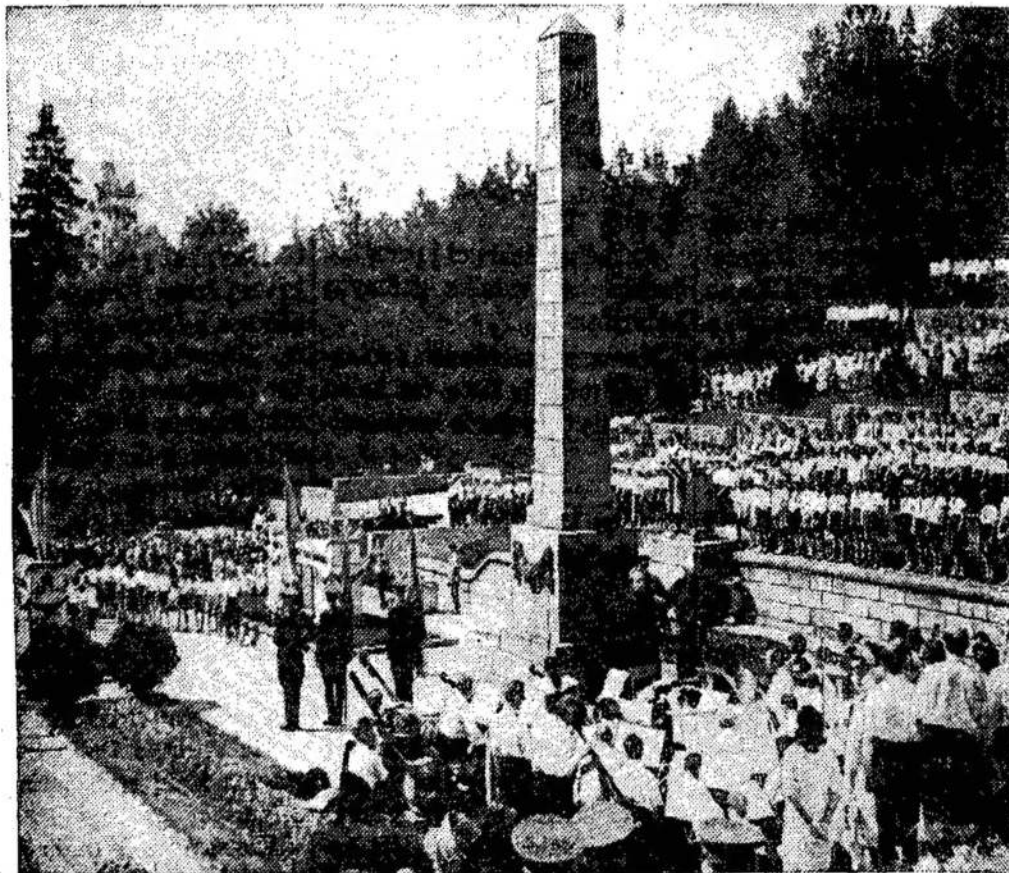
(Tėvynės balsas)

Kanados Goldwateris

Social Credit lyderis Robert Thompson buvo sučiuptas flirtuojant su Christian Action Movement. Buvo iškelta viršūn, kad jis susirašinėja su tos organizacijos veikėjais. Reporterų užkluptas bandė išsisukti, bet prisipažino, kad jis pritaria tos organizacijos principams, tik nepatinka jam lyderiai.

Tas ne viskas. Jis, kalbėdamas Winnipege jaunų socialkreditorių konvencijoje, kreipėsi į visus konservatus. Tai buvo kreipimasis į visus reaccionierius. Jis nori sudaryti ultra-dešiniųjų frontą.

Grįžtant prie Christian Action Movement, reikia pasakyti, kad tai panašus į birėstų judėjimas. Jų laikraštis Canadian Intelligence Service yra antisemitinis, reakcinis lapelis.

Vilniaus išvadavimo 20-ųjų metų iškilmės. Iškilmingas vainikų padėjimas Karių kapinėse.

Past

Cabot Lodge, kiečių ambasada me Vietname, d jės po Europą, Amerika nėra Pietinio Vietnar

Anot jo, reikia Vietnamą "gīvisos Amerikos tarpe Vakarinė panija.

Žinoma, niekas kad amerikieči draugas generol priešingas padė gelbėti fašistini

Bet tai draug žinti esant drau

Toronto mies iškeltas kaltinir meras (majora kur bus ruošian statymo aikštė vedama požemi nosi iš to žinoji Būk tai jis p gimines ir artir ka tuos namus, davus su dideliu Žinoma, tas k remtas dokume atmetas ar at

Bet tas, ka miesto taryboj reiškinys visai

Visur pas mu pareigūnai taip

Panašiai buv dujų pravedimu su Ontarijos Hy panašiai yra su jektu ar užvedi

Toks tai jau būdas, kurį gal pitalizmo grabc

Tačiau tai b nantis toks gyv

"Jungtinės V padėti kanadie mokymosi išla Kanadoje sveič rikietis Dr. B. Wisconsin uni

Jis pripažist daug kanadieči Kanadoje, perė nes Valstijas ir Tad Jungtinėm bai pritiktų ir čiams siekti m GERAL PASAKY

Iš tiesų, d baigę mokslus suomenės para sikelia dirbti j tijas.

Tuo būdu Ji jos pelnosi kar mais, nieko už damos. Tą visi lavimų nekeliu.

Aišku, ir D kelta mintis pa riais spaudos k

Tačiau, tikr nės Valstijos tu verčiamas atsi

Iš Kanados Gyvenimo

Spauda pranešė, kad Britų Kolumbijos vyriausybė skolina \$100,000,000 Kvebeko vyriausybei. Tai tur būt pirmas atsitikimas, kad viena provincija skolina kitai tokią stambią sumą.

Šiemet Kvebeko vyriausybė skolinsai jau \$294,000,000. Ji turi užplanavusi skolintis iki \$350,000,000.

Britų Kolumbija skolino Kvebekui tikėdamasi gauti iš Jungtinių Valstijų \$275,000,000 pagal Columbia River Treaty.

Pajamų mokesčių apėciacijų taryba nenori tikėti net pačiam vyskupui, kad fabriko darbininkas St. Catherines mieste tikrai auکوjo 10 procentų savo uždarbio ukrainų ortodoksų bažnyčiai.

Vyskupas R. S. W. Fordham po priesaika liūdiyo, kad minimas darbininkas 1960 ir 1961 metais auکوjo bažnyčiai \$300, bet taryba atmetė jo liūdiymą.

Taryba sako, kad neužtenka to. Reikia įrodyti, kad bažnyčia tikrai gavo tuos pinigus.

Trijų dienraščių spaustuvininkai Toronte tebestreikuoja. Nesimato, kad streikas greitai baigtųsi.

Vieną dieną streikieriai surengė pikietą prie Torontų Dai-

ly Star viceprezidento Thall namo. Pikietas truko kone valandą.

Pikietininkai, kurių buvo 4, nešiojo plakatus su sekančių įrašų:

Dr. Thall yra Staro SS galva; Jie neeksterminuoja, o automatuoja; Dr. Thall yra unijų daužytojas".

Pikietininkai sutraukė apie save daugelį smalsuolių vaikų.

Toronto miesto planas atnaujinimui taip vadinamo Alexander park distrikto, sukliuvo. Provincialiai autoritetai neduoda galutino atsakymo.

Planas numato išleisti \$18,000,000 atnaujinimui distrikto, kuris randasi tarp Spadina, Bathurst, Queen ir Dundas gatvių.

Moksleivių skaičius Toronte pakilo 50,000, pasiekdamas pusę milijono.

Daugelis grįžė į mokyklas tų, kurie buvo jau iškritę. Patyrė, kad be reikiamo išsimokslinimo dabar sunku gyvenimą susikurti. Dėl to labai daug stoje į techniškas mokyklas.

Policijos viršininkai, kurie turėjo pasitarimą Saskatoone, nusiskundė, kad policininkų

unijos ir asociacijos trukdo policijos darbą.

Taipgi buvo iškelta viršun, kad kriminalistai turi priemonių sekti pasikalbėjimus telefonu. Matyti jie klausosi, ką policija kalba.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

Geras Draugas iš Waterburio, Conn., prisiuntė dėl LB paramos \$100.00 aukų.

G. Serpitiene, Montreal, per A. M., pridavė \$20.00 dėl LB vasarinės paramos.

K. Doveika, Wseton, Ont., per P. Gutauską apmokėjo savo žento, bičių farmos savininko, medaus skelbimą.

J. Svirplienė, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Ch. Y. 50 c. aukų.

A. Barisger, Canton, Mass., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

A. Samuolis, Chicago, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Auکوjo: P. Dauderis \$1.50 ir K. W. 50 c.

B. Kvietinskas, Montreal, pridavė atnaujintų prenumeratų ir \$3.00 surinktų aukų. Auکوjo: J. Adomonis \$2.00 ir J. Macikas \$1.00.

J. Lesevičius, Montreal, pridavė mokesį už skelbtas užuojautas.

Ona Strelienė, Montreal, pridodama paskelbti padėką paauکوjo \$5.00.

J. Vizbar, St. Francis, Alta., atsinaujino prenumeratą, paauکوjo \$1.00 ir užsisakė žurnalų iš Lietuvos.

Ona Pampalas, Hamilton, Ont., prisiuntė paskelbti padėką ir paauکوjo \$5.00.

Wolfe's News Stand, 133-135 Durham St. S., Sudbury, Ont., prisiuntė \$14.55 už ten parduvinėjamus pavienius LB egzempliorius.

A. Stakenas, Freesoil, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, paauکوjo \$5.50 ir prisiuntė nuo R. Stakeno ir Wm. Brown po \$1.50 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paauکوjo:

A. Šilinis, Montreal, \$2.00; V. Guris, Brooklyn, N. Y., 50 c.

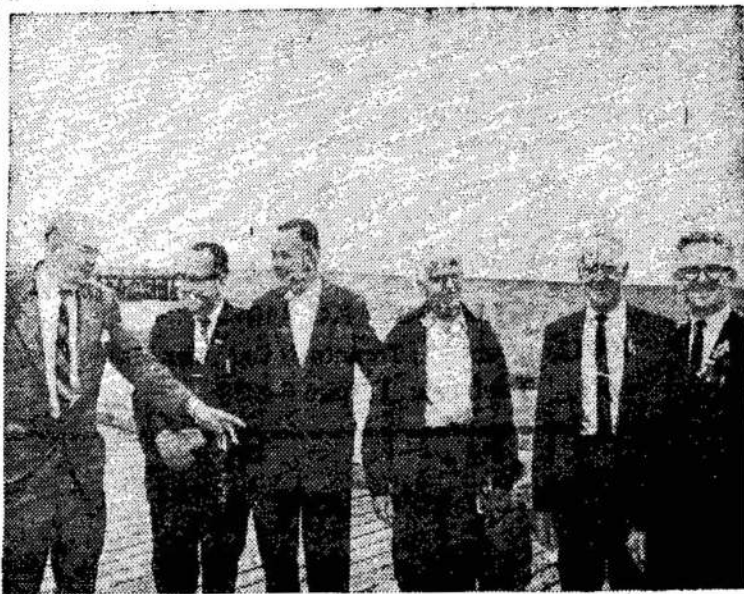
Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Įvairenybės

Pelės, Gyvenančios 2 Amžius

Ukrainos mokslininkai atlieka su baltosiomis pelėmis bandymus amžiui prailginti. Bandymas prasideda su mėnesio amžiaus pelytėmis. Tai maždaug atitinka 5-6 metų vaiko amžių. Gyvūnėliai padalijami į dvi lygias grupes: kontrolinę grupę, kuri auginama normaliai šeriant, ir bandomąją. Bandomieji gyvūnėliai šeriami mažakaloringu maistu. Jie

JAV lietuviai turistai ant garsiojo Palangos tilto. Kartu su svečiais matome Palangos miesto vykdomojo komiteto pirmininką P. Mičiūną (trečias iš kairės) ir kompozitorių J. Karosą (ketvirtas iš kairės).

beveik neauga. Trijų mėnesių amžiaus, atėjus lytinio subrendimo momentui, patinėliai būna tokie pat maži, kaip ir bandymo pradžioje. Tokia kaina jie moka už būsimąjį savo ilgą amžių.

Normalios pelės pasiekia aukščiausią išsivystymo tašką, būdamos metų amžiaus. Sąlyginiai lyginant su žmogumi, tai maždaug 40-45 metų vyro amžius. Šis amžius laikomas žydinčiuoju, bet kartais tokiuose metuose ant galvos jau švyti

plikė, o talija žymiai storėja. Panašiai būna ir su kontrolinėmis pelėmis: mažiau blizga kailukas, apsiblausia akutės. Tuo tarpu bandomosios pelės savo išsivaizda, medžiagų apykaitos procesu, aktyvumu tokiam amžiuje pasilieka jaunos. Net ir vėliau jos "nesiskubina" senti.

Bandymai parodė, kad, panaudojus sulaikantį augimą maistą, bandomosios pelės vidutiniškai gyveno 943 dienas, kai kurios net 1,320 dienų.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoj gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokesčiai):

Autom. Moskvich	\$1,757.90	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovyų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliariu patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

362 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"
Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"
Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"
Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"
DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"
Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip spalio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo sausio 1 d. 1965 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JAUNIMAS PRASTAI IŠAUKLETAS

Kas įvyko visoj eilėj vasarviečių, taipgi ir Toronte dažni jaunuolių puldinėjimai ant žmonių, ant parduotuvių, laukinis jų pasiūlymas sutinkant "vabalus" iš Anglijos ir daugelis kitų įvykių rodo, kad Kanados jaunimas yra prastai auklėjamas. Papeikimas tėvams, mokykloms ir bažnyčioms labai reikalingas.

Kanada skaitosi kultūringa šalimi. Viena iš pažangiausių valstybių Vakaruose. Faktai, tačiau, rodo, kad tos kultūros nėra.

Kokia visuomenė išaugs, jeigu jaunimas toks laukinis? Kur tik susiburs didesnis skaičius, vis neapsieina be riaušių. Rūkyimas, girtuokliavimas, paleistuvavimas ir net chuliganizmas visur kyšo, kaip yla iš maišo.

SENOŠ ZAIZDOS

Kvebeko separatistų triukšmavimas yra niekas daugiau, kaip senos, dar neužgijusios žaizdos — kivičiai su angliais. Tas žaizdas pagilino ir dar gilina atžagareiviški angliai, kurie, kaip nugalėtojai, nemato reikalo skaitytis su francūzais. Francūzai buvo laikomi kaip nugalėti, taip ir dabar daug kas iš konservatyviųjų anglų nori juos laikyti nugalėtais.

Francūzų nacionalistinis pasireiškimas yra ne pirmas. Jis dažnai kartojasi. Patriukšmauja ir aptyla. Šiuo metu, tiesa, jis kiek atšresnis. Bet tą aštrumą išreiškia ne skaitlingumas, o mažų grupių agresyviškumas. Tiesa, vienas kitas ir iš žymesnių politikierių pakalba apie francūzų norus būti lygiais su angliais, bet jie tai daro tik dėl tam tikrų išrokavimų. Jie nori daryti spaudimą į federalę vyriausybę, kad gavus daugiau trupinių.

Nors originaliai Kanados valstybę sudarė dvi didžiosios tautinės grupės, britai ir francūzai, tačiau dabar kiti laikai, kitokia situacija. Kanada susideda iš dešimties provincijų. Kalba nesudaro teisių vienai ar kitai turėti kokias tai ypatingas privilegijas.

Konfederaciją sudaro 10 provincijų, o ne dvi. Kvebeko francūzai gali turėti tokią pat autonomiją, kaip ir kitos. Jie gali kelti savo kultūrą, kalbą, kiek nori. O kas priklauso federali valdžiai, tai federalės valdžios biznis. Reikalavimas dvikalbės, dvitautės valstybės ar konfederacijos nieko praktiško neduos. Tai nacionalistinis karščiavimas. Bet ir anglai turi pamiršti apie karališką imperiją, tapti grynais kanadiečiais.

VERTAS PASVEIKINTI

Liaudies Balse perskaitėt Lietuvos reformų aukščiausiojo dvasiško kunigo Šerno pareiškimą, kuriame jis išdėsto, kodėl atsimeta nuo religijos. Tuomi jis daro didelį žygi, būdamas tokio amžiaus. Reikia jį už tai pasveikinti. Malonu girdėti, kad jis ryžosi pasukti tiesos keliu.

Religija yra dvasinis žmogaus pavergimas. Kas tą pavergimą palaiko ir plečia, daro didelę žalą žmogui. Religinis žmogus yra belaisvis — belaisvis dvasiniu atžvilgiu, negali pasireikšti kaip žmogus visoj pilnumoj. Fanatiškas religingumas dažnai išstumia žmones iš lygsvaros, padaro juos dvasiniais ligoniais, kartais priveda net prie saužudystės.

Prie progos reikia pasakyti, kad žmogui reikia gydytis ne vien nuo fizinių, kūno ligų. Žmogus iš savo pusės turi stengtis apsisūsti, apsisūsti nuo visokių prietarų, tikėjimų į nesamus daigtus. Jeigu žmogus perka visokius vaistus prieš kūniškas ligas, visokius kosmetikus išviršinei išvaizdai pagerinti, tai jis dar labiau turėtų ieškoti vaistų ir kosmetikų savo dvasinei sveikatai ir grožiui pakelti.

Tikintieji, žiūrėdami į laukinius atliekant savo religines apeigas, be abejonės juokiasi, skaito juos atsilikusiais žmonėmis, visai nemanydami, kad jų religinės apeigos ir maldos yra tas pat, tik pagražintos, apšlifotos. Iš dalies, dar blogiau. Daug laukinių garbina saulę, žvėris, tikrus daiktus, kurie gali padaryti gera ar bloga, bet civilizuoti žmonės garbina tokius dalykus, kurie neegzistuoja visai.

Kanados Kompartijos pirmininkas Timas Bakas Trakuose

PROFESORIUS APIE FRANCŪZUS

Ištrauka iš A. G. Dion, Lavalio universiteto profesoriaus, kalbos

Kvebeke yra įvairių nuomonių ir grupių, norinčių išreikšti Kanados francūzų nuomones. Kiekviena iš tų grupių žiūri į problemą savo akimis ir iš skirtingo taškaregio. Tačiau yra vieningumas tam tikrais klausimais.

Pavyzdžiui, visi Kanados francūzai jaučiasi pažeminti bendro Kanados anglų atsinešimo linkui jų, atsinešimo, kurį dažnai jie laiko arogantišku, ignorantišku ir, trumpai sakant, negaliniu suprasti tikras "le fait francais" dimensijas.

Jie pavargo diskriminuojami didžiajame biznyje, kur jie verčiami būti dvigubai gabsniais, kad turėjus pasisekimą lygiai su angliais. Jie pavargo nuo nesugebėjimo mito. Jiems užteko vienašališko "bonnetente".

Dabar keli milijonai Kanados francūzų turi savo institucijas ir jie nori gyventi ir augti pagal tas institucijas. Laikas kalboms užsibaigė.

Asmeniškai, aš prieš separatizmą, bet jeigu ateis diena, kuomet aš būsiu įtikintas, kad kito kelio nėra turėti dvikalbę Kanadą, kurioje francūzų kultūra galėtų pasireikšti, tuomet aš būsiu priverstas tapti nepriugulmingumo šalininku, ir aš jaučiu, kad tokių, kurie taip galvoja, yra nemažai.

Kaip kad sakiau pirmiau, aktualūs nepriklausomybės judėjimo lyderiai yra daugiausia intelektualai, kurie dar neturėjo atsakomybės socialinėje, ekonominėje ir politinėje srityse.

Bet lai tradicinių partijų, kaip Liberalų Partija ar Union Nationale, lyderiai stoji už separatizmą, tai aš esu tikras, kad didžiuma mūsų žmonių pasektų juos.

Jeigu jūs ignoruojate separatistų judėjimą ir jo akciją iki tokio laipsnio, kad manote, jog nėra reikalo daryti reikalingas pakaitas, jūs darote didelę klaidą. Jūs turite suprasti, kad Kvebeke egzistuoja

tvirtas nepasitenkinimo jausmas, apimamas didelę dalį gyventojų, kuris sudaro rimtą pavojų Kanados ateičiai, jeigu nebūs tuojaus nieko daroma.

Yra tokių, kurie agituoja už visišką perrašymą mūsų konstitucijos, ir kurie nori panaikinti British North America Akta. Kiti pasitenkintų pakeitimais.

Aš ne specialistas šiais klausimais, bet aš žinau, kad yra trijų rūšių konstitucija: ideališka, legališka ir tikroji konstitucija, kuri gyvena žmonių širdyse ir mintyse. Blogiausia atsitikime, paskutinioji man išrodo yra pati svarbiausia.

Mūsų federalė sistema niekad nebuvo tokiame pavojuje, kaip dabar. Iš kitos pusės, aš nuoširdžiai tikiu, kad mes niekad neturėjome geresnės progos pašalinti mūsų sunkumus, kadangi abiejose pusėse mes pasirengę padėti kortas ant stalo ir išsižadėti klaidingo "bonnetentisme" saugumo.

Pirmu sykiu mūsų tautos gyvenime federalė valdžia išsižadė savo Rip van Winkle atsinešimo ir išrodo pasirengusi susitikti su realybėmis.

Karališkoji Komisija dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo reikalais yra žingsnis reikiama kryptimi. Bet neužmirškime, kad bus labai mažai atsiekta, jeigu šios šalies gyventojai nepasirengę remti šias rekomendacijas.

Aš nesu nei aliarmistais, nei svajotojas. Mano didžiausia viltis dėl mūsų šalies ateities glūdi tikėjime, kad mūsų angliški draugai Kanadoje laiku supras padėties rimtumą.

Vienas dalykas aiškus: Status quo nebegalimas ir yra daug tokių, kurie mano, kad dabar jau paskutinė proga. Aš nevisai sutinku su tokia kalba ir esu pasirengęs ištyrinėti visas galimybes, kurios galėtų privesti prie teisingo ir garbingo išėjimo.

Teisingai ar klaidingai, dauguma Kanados francūzų tiki,

kad jie buvo daugiau, negu pakankantūs, ir yra daug tokių, kurie jau neteko vilties. Dauguma mūsų žmonių dar gyvena belaukdami, bet kaip ilgai?

Aš širdingai tikiu, kad Kanados angliai galų gale pilnai supras, kad status quo reiskia separatizmą, ir kad jų pragmatizmas padės jiems pamatyti padėties rimtumą ir surasti tinkamą išeitį.

Kitaip, jau yra vienas poranka, kuris daugelio manymų būtų prieš geriausius kiekvieno gyventoją šioje šalyje interesus. Kai mes Kanados francūzai įsitikinsime, kad nėra galimybės mums patiems vystytis ir gyventi pagal savo kultūrą, Kanados vienybei, kuri jau dabar nemažai sukręsta, ir konfederacijai bus galas. Toks tai įsitikinimas auga daugelyje.

Padėkit mums įrodyti, kad jie klysta. Štai kodėl aš drąsiai jus imti labai rimtai Karališkosios Komisijos Dvikalbiškumo ir Dvikultūriškumo klausimais rekomendacijas ir pilnai kooperuoti su tuo svarbiu organu.

Ar jūs norite, kad Kanada išliktų gyva, pasilikytų skirtinga nuo Jungtinių Valstijų, ir išlaikytų vienybę dviejų didelių kultūrų įvairumė? Sprendimas jūsų. Ką pasirinksite?

Saviveiklininkų Išvyka

KAUNAS. — Pieno kombinato saviveiklininkai su daina lankėsi Jurbarko rajone šefuojamame "Pažangos" kolūkyje. Gamybininkai žemdirbiams saviveiklininkams įteikė prisiminimo dovanėles, 100 knygų bibliotekėlę. Paskui kauniečiai su žemdirbiais nuvyko prie Gelgaidiško pilies, kur šimtmečių medžių paunksmėje vyko aplinkinių kolūkių tradicinė jaunimo šventė. Jos dalyviai tylos minute pagerbė žuvusio vietos komjaunuolio Z. Brazinsko atminimą. Gėlės papuošė šio vaikinio, kritusio nuo buržuazinių nacionalistų rankos kapą.

Zaliojoje vejoje pasirodė ir Pieno kombinato saviveiklininkai. Kolūkiečiai nešykštėje kauniečiams plojimų. Vakare suliepsnojo draugystės šventės laužas.

Adresas Tolimas — Kuba

Šių metų pradžioje "Neries" gamyklos specialistai įsivaino keturių špindelių šlifavimo-poliravimo staklių gamybą. Įmonėje jau puikuojasi pirmosios dvylika šių staklių. Keletas jų iškeliauvo į užsienį — į Kubą. Šiemet modernios lietuviškos staklės bus išsiųstos į Iraką, Jugoslaviją, Mongoliją.

SOUTHAMPTON. — Uraganas "Cleo", besiblaškydamas Atlante, buvo sugriebęs didįjį Anglijos keleivinį laivą "Queen Mary". Laivą taip smarkiai papurtė, kad net 13 keleivių kuo skubiausiai reikėjo vežti į ligoninę.

Ne

(T) Ilgiau nebela dien ir išvažiuo kia suieškoti j kia šeimininkę kuri ir tinkam prižiūrėtu, apt dievo valiai sa juk negalima!

Kaune, Žalio namiuke gyver metų mirusio no gospadinė F žiuodama Mar tarė, kad pas j riausia. Todėl i ir nuvažiuo p

— Jau man, kysite, — kalbi liu vaiko atidu rankas. Dabar Irutė dar tikra. Jau kiek re atsilyginsime.

Petravičienė gerbenėta — i koku skaniu k

— Ką gi, p melynas akeles užversdama, — ne tokie ž nesimėčiau t Kambarys sutv ti, kad būtų šv lis dalykas. Be visada laiku pa ku atsigultu, ti, iškepti, atn sutankino Peti čia kalbėti, p auganti tebėra mų — ne pra sakoma, maiti ir ne kopūstais sai kitaip.

Grižo Marg minusi: nors t rado tai savo k liko tik patikr žius. Gal nupū Ir kitą dien ėmė iš pagrind

— "Velni

Morkuvienė ko — sijonas a sūlaiko. Štai s mis, statinį re paslinkusi susi vėl sienka. Ma no nei ko, nei l sia be vietos. A šviktuoja Tre

— Kurgi da — kalbina švel — Einu, dėc ves.

Morkuvienė kų, liekną — ka gaitę, sumykia Sutinka trōb su gydomomis je.

— Kaipgi, šir — vyras nega sia taip pat šve ma.

Pastabos

Cabot Lodge, buvęs amerikiečių ambasadorius Pietiniame Vietname, dabar pavažinėjęs po Europą, pasakoja, kad Amerika nėra viena rėmimo Pietinio Vietnamo.

Anot jo, reikalui esant Pietinį Vietnamą "ginti" stosiandčios visos Amerikos draugės. Jų tarpe Vakarinė Vokietija ir Islandija.

Žinoma, niekas ir neabejoja, kad amerikiečių reacionierių draugas generolas Franko būtų priešingas padėti Dėdei Samui gelbėti fašistinius diktatorius.

Bet tai draugas, kuri pripažinti esant draugu, daro gėdą.

Toronto miesto taryboj buvo iškeltas kaltinimas, kad miesto meras (majoras) žinodamas, kur bus ruošiamos automobilių statymo aikštės palei naujai vedamą požeminį traukinį, pelnosi iš to žinojimo.

Būk tai jis pats ar per savo gimines ir artimuosius, superka tuos namus, kad paskui pardavus su dideliu pelnu.

Žinoma, tas kaltinimas neparemtas dokumentaliai. Gal bus atmetas ar atšauktas.

Bet tas, kas buvo iškelta miesto taryboj, yra būdingas reiškinys visai Kanadai.

Visur pas mus politikieriai ir pareigūnai taip spekuliuoja.

Panašiai buvo su natūralių dujų pravedimu, panašiai buvo su Ontarijos Hydro užvedimais, panašiai yra su kiekvienu projektu ar užvedimu.

Toks tai jau mūsų gyvenimo būdas, kurį gal ištaisys tik kapitalizmo graborius.

Tačiau tai biaurus ir piktantis toks gyvenimo būdas.

"Jungtinės Valstijos turėtų padėti kanadiečiams padengti mokymosi išlaidas", pasakė Kanadoje svečiuodamasis amerikietis Dr. B. S. Weisbrod iš Wisconsin universiteto.

Jis pripažįsta tą faktą, kad daug kanadiečių mokslus baigę Kanadoje, persikelia į Jungtines Valstijas ir joms tarnauja. Tad Jungtinėms Valstijoms labai pritikytų ir padėti kanadiečiams siekti mokslą.

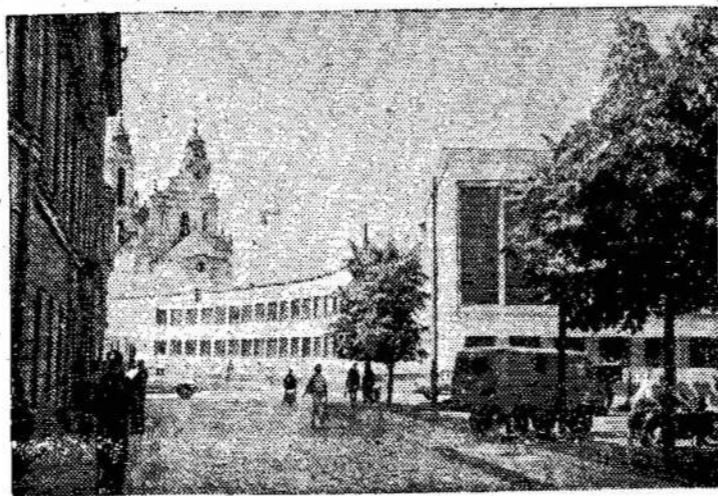
Gerai pasakyta.

Iš tiesų, daug kanadiečių, baigę mokslus su Kanados visuomenės parama, paskui persikelia dirbti į Jungtines Valstijas.

Tuo būdu Jungtinės Valstijos pelnosi kanadiečių atsiekimais, nieko už tai neatsilygindamos. Tą visi žino, tik reikalavimų nekeli.

Aišku, ir Dr. Weisbrod iškelta mintis pasibaigs su nekuriais spaudos komentarais.

Tačiau, tikrenybėje, Jungtinės Valstijos turėtų būti rimtai verčiamos atsilyginti Kanadai

Vilniaus S. Nėries vardo vidurinės mokyklos naujas pastatas.

Ką Kiti Rašo

"Išblėso progos laimėti"

"Jei kada nors buvo progų laimėti karą Pietiniame Vietname, tai dabar jos išblėso", rašo "Chicago Daily News" korespondentas Keyes Beech, iš Saigono. Civilis karas tebeina ir po didelių riaušių, kuriuos smarkiai supurtė valdžia.

Padėtis nenormali. Naujai vyriausybei sunku. Bėgiu kelių metų tai jau šešta vyriausybė. Po Diemo nuvertimo, jo ir jo brolio nužudymo, dalykai žymiai pablogėjo ir blogėja, sako Beech.

Naujai sudaryta vyriausybė nevieninga. Neteikęs diktatoriaus vietos gen. Khanh guodžiasi, kad JAV ambasadorius gen. Tailor palaikys naująjį valdoną ir priešingas buvusiam diktatoriui.

Vašingtone, kaip rašo to laikraščio korespondentas P. Lisagor, "valdžios pareigūnai jaučiasi desperaciniai neužtikrinti Pietinio Vietnamo valdžios sugabumais įveikti sudėtingą situaciją".

Bet kokia valdžia negali turėti sugabumų ilgai laikytis prieš milžinišką daugumą jai priešingų žmonių. Jei partizanai gali veikti (ir jau seniai) prie pat sostinės Saigono ir sužino visus valdžios planus, jie turi savo šalininkų netik liaudyje, bet ir valdžios organuose.

Tęsimas karo Vietname yra ir JAV užsienio politikai neinaulingas. Eikvoja žmonių gyvastis, turtą visai bereikalingai.

— Vilnis

Kodėl baudauja

Kapitalizmo apologetai baiminasi, kad kasmet pasaulyje priauga daugiau kaip 60 milijonų žmonių.

uz jos išlavintus bei išmokslintus žmones.

Antra vertus, kodėl amerikiečiai negalėtų išleisti savo pinigų geriems tikslams?

Juk vistiek jie juos iššvaistys rėmimui ir gelbėjimui kokių nors fašistinių diktatorių...

Z. Janauskas

jonų žmonių. Girdi, jau ir dabar žemėje yra 500 milijonų negaunančių socialiai pavalgyti, o kas bus toliau!

Tai paikas baiminimasis. Vien tik JAV žemės ūkiui, jeigu nebūtų trukdoma gaminti kiek jis pajėgia, tie 500 milijonų žmonių lengvai gautų socialiai pavalgyti. O kur dar Brazilijos žmogaus ranka nepaliesiti milžiniški žemės plotai!

Bet nereikėtų baiktų. Amerikoje daro viską, kad nebūtų prigaminta žemės ūkio produktų viršprodukcijos. Brazilijos latifundistai net ir puslankinį žmogų, bandantį pasisodinti kukurūzų kelmą, vaiko nuo savo žemių visu pasiutimu.

Ir rezultatas — 500 milijonų žmonių negauna socialiai pavalgyti.

— S. J. Jokubka

Nudardėjo

"Laisvėje" buvo rašyta, jog Lietuvos reformatorių vyskupas A. Šernas, sulaukęs 80 metų amžiaus, metė religiją ir padarė viešą pareiškimą, kad jis — ateistas.

Ar Vartotini Tarptautiniai Žodžiai?

Lietuviškoje spaudoje galima pastebėti nemaža tokių žodžių, kurie vartojami ir daugelyje kitų kalbų. Tai vadinamieji tarptautiniai žodžiai. Kai kam gali atrodyti, kad jų reikia vengti, pakeisti juos lietuviškais žodžiais.

Tačiau tarptautinių žodžių negalima gretinti su barbarizmais. Barbarizmų kalboje atsiranda tada, kai žmonių kultūra yra žema. Tuo tarpu tarptautiniai žodžiai į kalbą ateina kartu su kultūros, mokslo raida.

Ilgus amžius Europoje mokslui veikalai buvo rašomi tik lotynų kalba. Semdamos iš tų veikalų žinias, įvairios tautos kartu paėmė ir pavadinimus, neturėdamos savo kalbose atitinkamų žodžių. Vėliau mokslo, kultūros darbai pradėti kurti nacionalinėmis kalbomis. Tačiau, laikantis įsigalėjusios tra-

Socialdemokratų organui "Keleivui" tai nepatiko. Esą, A. Šerno galvojimas "nėra sveiko galvojimo vaisius".

Dabartiniam "Keleivio" redaktoriui Sondai-Sondeckui "sveikas galvojimas" yra toks, kuris verčia žmogų tikėti burtais, kuris žmogaus protą varžo, pavergia. Neveltui man aną dieną vienas Brooklyno lietuvis socialdemokratas sakė:

— Mūsų Sonda visomis keturiomis nudardėjo pas klerikalus.

Kadaise "Keleivis" buvo aštriai laisvamaniškas laikraštis; Sonda jį pavertė vergiškai klerikališku.

Kažin, ką dabar galvoja St. Michelsonas?

— R. Mizara

VLIKas nebeišgelbstimas

Bronys Raila "Dirvoje" rašo Vlikui ("Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitetui"), kuris vos vos kojas velka, lyg ir nekrologą. Savo rašinį B. Raila baigia šitaip:

"Naujoji gražuolė (Vlikas—Red.) per 19 metų tiek paseno ir susiraukšlėjo, kad josios garbintojai dabar baisiai pyksta net už tai, kai protarpiais prisiminę kas pasakome, kad gražuolė nebeišgelbstima, jos skaisybė išblėso liūdnoje praityje. Nebent jos vietoje ką geresnio sugalvotume".

Tai tiesa! Vlikas išblėso ir jau tuoj pakratys kojas.

Bet ne tame čia dalykas. Dalykas tame, kad Vlikas per tuos 19 metų mito iš žmonių aukų! Kiek šimtų tūkstančių dolerių tie raketieriai praryja!

O jeigu, anot B. Railos, politiniai šarlatanai sugalvos "ką geresnio", tai tas "geresnis" nebus nei kiek geresnis už Vliką, ir jis taip pat apgavikiškai bandys misti iš žmonių sudėtų aukų.

Na, ir kam iš to nauda?

Tegu atsako B. Raila.

— Laisvė

ŠYPSENOS

Viskas tvarkoj

Pulkininkas apsisusto vienoj vasarvietėj miškingoj apylinkėj.

"Aš manau, kad pulkininkui nelabai patiks šios apylinkės uodai", tarė vasarvietės tarnas pulkininko tarnui.

"Nemanau. Iš vakaro, pulkininkas būna persipildęs, kad galėtų atkreipti atydą į uodus, o paskui uodai būna persipildę pulkininko krauju, kad galėtų trukdyti pulkininkui".

Bereikalo skubinosi

"Ką tu galvoji grįždamas tokiu laiku?" barėsi žmona ant vyro.

"Aš skubėjau namo, galvodamas, kad tau vienai bus liūdna, bet matau, kad su tavim yra tavo dvynukė sesuo", išvebleno vyras, vos pastovįs ant kojų.

Pasikeitė ir tenai

"Kodėl gi nebesilankai bažnyčioj?" barė klebonas seną parapijoną. "Ar tu nebijai patekti į pragarą?"

"Kad, tėveli, tur būt nebe taip ir pragare, kaip buvo seniau. Tiek bolševikų pasiuntel tenai, kad jie galėjo įvykdyti revoliuciją. Dabar tur būt tenai velniai nebeturi jokios galios".

pais plinta mokslas ir kultūra, todėl ir lietuvių kalboje labai padaugėjo tarptautinių žodžių. Tarptautinių žodžių yra tiek daug, kad net atskirų mokslo sričių tarptautiniai žodžiai gali sudaryti žodynus. Norintieji pakeisti juos savais žodžiais, užsikrautų neįvykdomą uždavinį. Buržuazinėj Lietuvoj tarptautinių žodžių dar buvo nedaug atėję į lietuvių kalbą, todėl vienu metu buvo mėginta keisti juos savais žodžiais. Bet nieko gero iš to bandymo neišėjo ir negalėjo išeiti.

Tiesa, pasitaiko tokių tarptautinių žodžių, kurie turi atitiktumų lietuvių kalboje. Šiuo atveju, žinoma, reikia suteikti pirmenybę savam žodžiui, pvz.: basketbolas vadintinas krepšiniu, okarda — spite, hipotenuzė — įžambinė, lekcija — paskaita, lepra — raupsais, lozungas — šūkiu ir kt.

Tačiau reikia žiūrėti, ar tarptautinis žodis, gretinant jį su savu žodžiu, neturi kokio nors skirtingo savo reikšmės atspalvio, pvz.: pedagogas reiškia ne tik mokytoją, bet ir auklėtoją, ir dėstytoją, todėl, reikalui esant, negalima be šio žodžio išsiversti; problema reiškia ne tiek klausimą, kiek klausimų visumą, kurios nors srities klausimus; kokas yra ne šiaip sau virėjas, bet vienas (Nukelta ant 8 pusl.)

Montrealo žinios

Suskambėjo Vedybų Varpai

Rugsėjo 5 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą Mikalinos Gudienės sūnus Albertas su italų tautos mergina. Vestuvių puota įvyko itališku papročiu, kuriose dalyvavo iš jaunojo pusės svečių ir iš JAV.

Jaunieji medaus mėnesį praleisti išvyko į Jungtines Valstijas.

Gi rugsėjo 12 d. apšvedė kita jauna pora, tai A. ir N. Matiuškų sūnus Eddi su V. ir O. Verbylių dukra Ida.

Vestuvės buvo labai didelės ir gražios, kuriose dalyvavo daug svečių ir iš JAV, tai jaunosios dėdė Jonas Rimavičius ir kiti artimi giminės. Iš Toronto dalyvavo Kostas Kilikevičius su žmona ir jų dukterė su vyru.

Jaunieji medaus mėnesį praleis Floridoje.

Linkiu abiem porom šeimyninės laimės!

Svečiavosi Čia ir Išvyko Kitur

Tikiu, kad "Labor Day" proga daugelis montrealiečių buvo išvykę kitur ir iškitur svečiai buvo atvykę čia, bet man neteko sužinoti, tik pripuolamai teko susitikti su niujorkiečiais Z. ir M. Kavoliūnais ir su jų sūnum Albinu, taipgi su Onute Bistras, kurie ilgą savaitgalį praleido pas P. ir O. Joneliūnus.

O K. Kiela išvyko savaitei

laiko pas dukterį Nellie ir jos šeimą į Bostoną.

Turėjo Automašinos Nelaimę

Dana Vekterytė, važiuodama su savo vaikinų, turėjo didelę nelaimę. Įvažiuavus į griovį ir užkliudžius akmenį, mašina smarkiai sudaužyta. Laimė, kad abu jaunuoliai nenukentėjo.

Serga

Jonas Matusevičius, kuris senai nesveikuoja, antru kartu išvyko į Royal Victorijos ligoninę. Gal reikės daryti operaciją.

K.

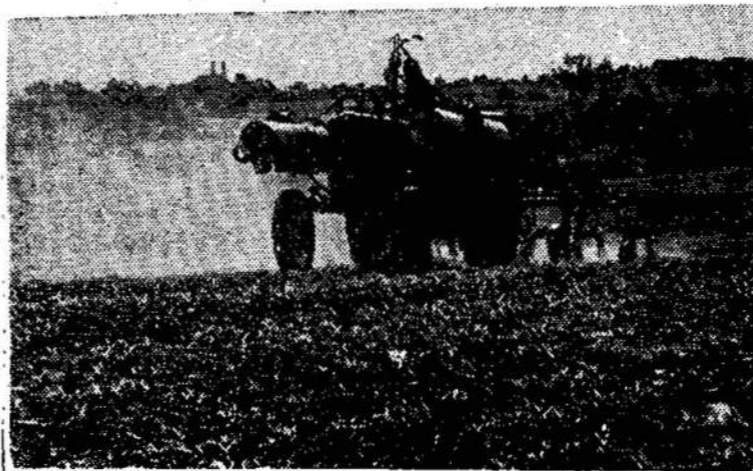
Padėka

Širdingai dėkoju draugams ir draugėms už aplankymą manęs ligoninėje ir namuose, taipgi už gėles ir korteles su gražiais linkėjimais greičiau pasveikti, ir už kitokias dovanas. Daug padėjo man pasveikti. To niekad nepamiršiu.

Dėkoju montrealiečiams mano turistinės grupės bendrakeleiviams už išreikštą užuojautą mano broliui mirus Lietuvoje.

Dėkoju Montrealo Lietuvių Taikos Komitetui už širdingą užuojautą sunkaus pergyvenimo metu — mirus broliui; taip pat už gėles prisijustas man būnant ligoninėje.

Ona Strelienė

Alytaus rajono "Volungės" kolūkyje skystomis trąšomis tręšiami kukurūzų pasėliai.

Togliaccio Laidotuvės

TIM BUCK

ROMA. — Dalyvavimas velionio Palmiro Togliaccio laidotuvių ceremonijose buvo jaudinantis patyrimas. Niekad pirmiau nedalyvavau tokiam masiniame visuomenės liūdesio išsiveržime.

Gatvė Botteghe Oscure buvo taip prisikimšusi žmonių, laukiančių atiduoti pagarbą žmogui, kuris išreiškė jų viltį dėl Italijos, kad turėjo būti uždaryta mašinų judėjimui nuo sekmdienio iki po laidotuvių. Trumpais laikotarpiais, kuriais aš turėjau privilegiją būti vienu iš keturių garbės sargų, buvau sujaudintas beveik iki ašarų.

Per tris dienas vyrai ir moterys ėjo pro karstą po tris gretose. Didelė did: uma jų palietė karstą dešinės rankos pirštais, o paskui pridėjo pirštus prie burnos. Nekurie kėlė kumštis, o nekurie šnibždėjo obalsį "Un fronte unitare per la pace!" o gana didelis skaičius žegnojosi melddamiesi.

Aš suminėčiau tą faktą vėliau savo taksio vairuotojui, kuris paklausė mane angliškai: "Jūs buvote atiduoti pagarbą senjorui Togliatti?" Aš atsakiau, kad buvau, ir kad aš labai jaudinaus, ypač dėl to, kad labai daug buvo tikinčiųjų.

Jo atsakymas buvo labai į-

domus. Jis pasakė: "Kodėl jūs stebitės — ar jūs manote, kad italijonai negali mylėti gero žmogaus, jeigu kunigas neįsako? Jūs klystate! Mes tikime į dievą, bet mes netikime kunigams!"

Jis pasakė tą taip tvirtai, kad aš, beveik negalvodamas, paklausiau, "Ar tu komunistas?" Jis atsakė: "Ne" ir tokiu būdu, kad buvo aišku, jog jis sako teisybę, o paskui pridėjo: "Bet aš netikiu kunigams, taipgi".

Kai aš jam užmokėjau, jis pasakė: "Jeigu jūs norite lydėti senjorą Togliatti rytoj, vykite mano taksium. Aš neimsiu mokesčio".

Laidotuvių procesija buvo apie penkių mylių ilgio, milijonui žmonių dalyvaujant. Susikimšimas buvo toks didelis, kad privatiškų automobilių ir taksijų neleido.

Priešakyje ėjo Italijos Komunistų Partijos Centro Komiteto nariai, visa eilė oficialių delegacijų, atstovaujančių savivaldybes, įvairias politines partijas, amatų unijas.

Gatvės pakelyje buvo pilnos žmonių, kurie stovėjo saulėje 8 ar 9 valandas, laukdami progos užmesti ant karsto atsargiai išsaugotų gėlių puokštes.

Galutinės apeigos buvo laiko-

mos Piazza del Porto St. Giovanni skvėre, nusėtame žaliais lapais ir raudonomis gėlėmis. Tai buvo istorinė demonstracija demokratinės vienybės ir internacionalizmo. Šimtai tūkstančių, kurie negalėjo sutilpti skvėre, stovėjo aplinkinėse gatvėse, vedančiose į skvėrą.

Draugas Terracini, vienas iš Italijos Komunistų Partijos steigėjų 1921 metais, pakvieta kalbėtojus į tribūną: Santj, Italijos Darbo Konfederacijos sekretorių; Leonidą Brežnevą, Tarybų Sąjungos premjero pavaduotoją ir TSRS KP atstovą; Italijos Socialistų Partijos sekretorių; Dolorės Ibarruri, Ispanijos Komunistų Partijos pirmininkę; Vechietti, pirmą Italijos Proletarinės Vienybės Socialistinės Partijos sekretorių; Italijos komunistinio jaunimo generalinį sekretorių ir Luigi Longo, Italijos Komunistų Patrijos Centro Komiteto atstovą.

Ceremonija buvo pažymėta kombinacija gilaus liūdesio ir susijaudinimo. Čia didžiausia tyta, čia darbininkas sušunka Togliaccio iškeltą obalsį. Milijonas rankų pakyla ir saliuotuoja karstą nešant į kapą. Tai buvo neužmirštamas patyrimas.

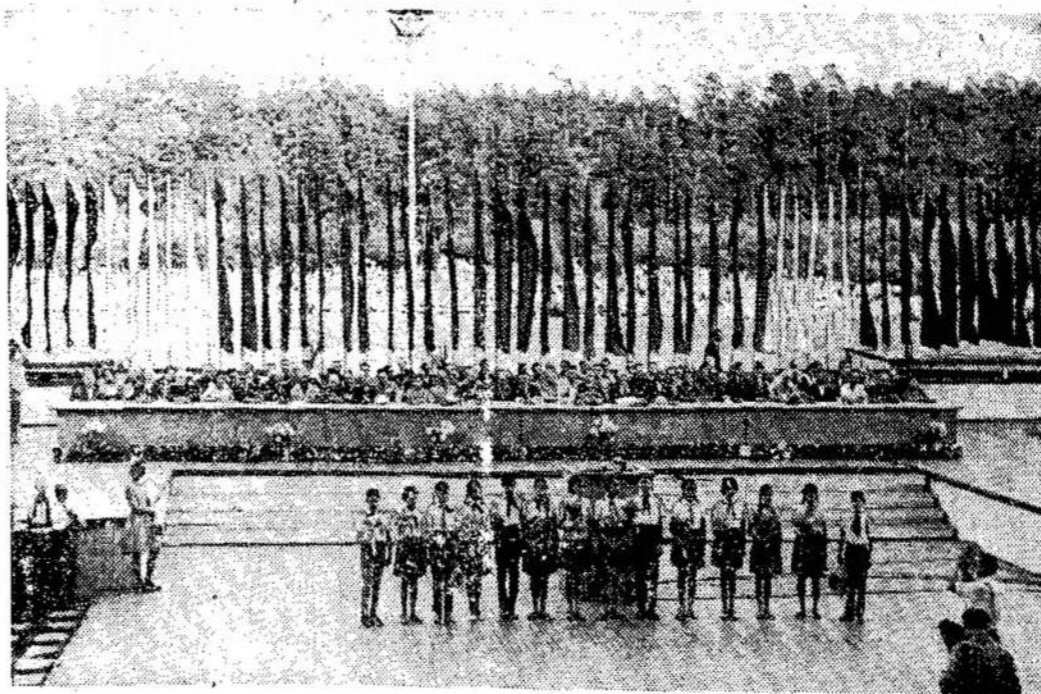
Togliaccio mirtis yra didelis nuostolis Italijos Komunistų Partijai, visiems demokratiškiems italams ir visam komunistiniam judėjimui pasaulyje.

DAR ES SALAAM. — Į Tanganyką atvyko septyni Kinijos militaristai instruktoriai apmokinti karinio mokslo Tanganykos armijos.

TEHERAN. — Iranas ir Tarybų Sąjunga pasirašė sutartį, pagal kurią abi šalys tyrinės žibalo telkinius abipus abiejų šalių sienos.

HONG KONG. — Kinija pasisžadėjo remti Indoneziją ginče su Malazija.

Atėnai. — Rugsėjo 18 d. Graikijos karalius Konsstantinas apsisves su Danijos kunigaikštyte Anne-Marie.

Vilniaus išvadavimo 20-ųjų metų iškilmės. Sostinės darbo žmonių mitingas "Vingio" parke. Kovų už Vilniaus išvadavimą dalyvius sveikina pionieriai.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą **Prasyskite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas**

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Iš

Spauda pr Kolumbijos v \$100,000,000 sybei. Tai tur tikimas, kad skoliša kitai ma.

Siemet Kve skolinasi jau turi užplanav \$350,000,000.

Britų Kolun beku tikėdam tinių Valstijų gal Columbia

Pajamų mo taryba nenoi čiam vyskup darbininkas mieste tikra centų savo u ortodoksų ba

Vyskupas I po priesaika mas darbinin metais atuko bet taryba at Taryba sak to. Reikia įre čia tikrai gav

Trijų dien ninkai Toron Nesimato, ka baigtusi.

Vieną dien rengė pikietą

Apsilanky geriausiai Dėl plate

LI

"Liaudies šleidžiamų la

Dienrašt Tris kart Du kart Savaitra: DVISAV Mėnesini LAS IR GYV Laikrašč Priimam kame persiun nadiškais paš Taipgi p virš vardintų Metinių — \$4.00; "Li — \$2.00; "S \$3.00; "Tary) Prenume mėnesį šiais

Užsakym Liaudies Bal

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Tąsa)

Ilgiau nebelaikdama, vieną dieną išvažiavo į Kauną. Reikia suieškoti jai butą pas kokią šeiminkę — inteligentę, kuri ir tinkamai maitintų, ir prižiūrėtų, aptvarkytų. Vienai dievo valiai savo vaiko palikti juk negalima!

Kaune, Zaliakalnyje, savo namuke gyveno prieš trejetą metų mirusio Pasraujo klebono gospadinė Petravičienė. Važiudama Margevičienė ir nutarė, kad pas ją Irutei bus geriausia. Todėl iš stoties tiesiog ir nuvažiavo pas Petravičienę.

— Jau man, ponija, neatsakysite, — kalbėjo. — Juk negaliu vaiko atiduoti į nepatikimas rankas. Dabar tokie laikai. O Irutė dar tikras kūdikis tebėra. Jau kiek reikės, ponija, tiek atsilyginsime.

Petravičienė — balta, putni, gerbenėta — iš karto sumetė, kokių skanių kąsnių čia kvėpia.

— Ką gi, ponija, — kalbėjo, mėlynas akeles truputį aukštyn užversdama, — jei ne tamstos — ne tokie žmonės, niekaip nesimčiau tokio rūpesčio. Kambarys sutvarkyti, prižiūrėti, kad būtų švarus, tai nedidelis dalykas. Bet va ji pati, kad visada laiku pavalgytų, kad laiku atsigultų, išmiegotų, išvirti, iškepti, atnešti, paduoti, — sutankino Petravičienė. — Ką čia kalbėti, ponija — juk dar auganti tebėra ir iš tokių namų — ne prasta duona, kaip sakoma, maitinta, ne lašiniams ir ne kopūstais — jai reikia visai kitaip.

Grižo, Margevičienė apsiminusi: nors tinkamą butą surado tai savo keistuolei! Dabar liko tik patikrinti jos drabužius. Gal nupirkti ką reiks.

Ir kitą dieną nuo pat ryto ėmė iš pagrindų tikrinti.

— "Velnio Močia"

Morkuvienė sunyko, supliuško — sijonas ant kulšių vos beliaiko. Štai slenka pakluonėmis, statinį rankoj vilkdama; paslinkusi sustoja, apsidairo, vėl slenka. Matyt, ir pati nežino nei ko, nei kur — kaip dvasia be vietos. Antai priešais atšvikstuoja Treškinės Paliutė.

— Kurgi dabar, vaikeliai? — kalbina švelnutelyčiu balsu. — Einu, dėdienyt, pas karves.

Morkuvienė pasižiūri į sveiką, liekną — kaip žalą — mergaitę, sumykia kažką giliai ir sutinka trobelininkę Tūpienę su gydomomis žolelėmis saujoje.

— Kaipgi, širdyt, — girdėjau — vyras negaluoja? — klausia taip pat švelniai, pačirkšdam.

— Tai jau negaluoja. Rytį, inkščia, pašalėje susirietęs, pilvą susiėmęs — kažin kokia negeroji jam į tą pilvą įlindo.

— Užeik — gal koks pieno lašelis nuo pietų bus likęs ligoniui.

— "Nuo kada jau tokia gera pasidarei? — šnibžda sau, namo kulniuodama, Tūpienė. — Kai anąkart vaikas sirgo, tai ir pasukų gailėjai!"

Sodžiujė niekas Morkuvienės neužjaučia. "Kad susilaukė Morkuvienė, tai susilaukė!" — šnibždasi (jaučia ji, kad šnibždasi). "Negraži, ir dar smegeyns susikliukino".

Arba: "Dar duok dieve, kad pasveiktų! Ar nebus kaip Mortelei... Susimaisė protas — tat ir dūkinėja pakiemais, ir drasko šunys plikas blauzdas".

Net susigūžia Morkuvienė, plaukai ant galvos sučiūška nuo tokių šnibždesių.

Namie taip pat jokios ramybės — senis baigia ją užėsti. Pasirodys kur, jis ir puola apsiputojęs, šerius pastatęs, ir rėkia: "Tu, piktoji dvasia!.. Tu, velnio močia!.. Tu, liuciperiene — suėdei man mergaitę!" Pats susitraukęs kaip kempinė, bet kito nesigaili: jam mergaitę suėdei! Ar berasi kur kitą toki nevisašutį?

Vieną dieną, kažko krapštydamasis ant skiedryno, Morkus girdi — keliuku nuo upės kažkas atitrenkia. Koks gi čia dabar Alijošius trankosi? Palaukęs vėl žiūri — nagi jo Alijošius! Liuciperis jai liepia taip vyti arklį?!

Trinktelėjo tiltelis, ir įlėkė į kiemą. Nosį iškėlus, akys vanago.

— Užkelk vartus! — suriko. Aišku, kad čia kas nors yra — kad be priežasties ji taip nedūks!

— Paduok arkliai dabilų! — risdamasi iš ratų, vėl rėkia. — Pailsėjusi truputį, važiuosiu į stotį — gavau žinią, liepia parsivežti, sako, jau pasveiko.

Morkus žiūri, kad, eidama į vidų, ji nebetursčioja, kaip šlyt dar tursčiojo, o lekia it vėjas, bumbsi storom kōjom, net kiemas bilda. Bet jaučia Morkus, kad ir į jo krūtinę muša lyg koks šiltas vėjo gūsis: — Rožytė pasveiko! — Griebė vadeles, nuvažiavo arklį prie daržinės ir padavė dabilų.

— Grijdama Rožytė visą kelią šypsojosi. Žvilgterės pro vagono langą — šypso, žvilgterės į sėdinčius keleivius — šypso, žvilgterės sau į rankas — šypso. Morkuvienė, nuolat ją sekdamas, net baimintis pradėjo: čiauposi! Ko gi ji dabar čiauposi? Ne su motina kalba,

o čiauposi.

— Ko gi tu, vaikeli, vis šypsojais, lyg geležėlė radusi? — pagaliau paklausė. Ši kriptelėjo galva, it žąsis vanagą pamaciūsi, tyli. Gera, tai ir šypso. Taip gera, kad negali nė pasakyti! Jik važiuoja namo. Toje ligoninėje taip baisu buvo. Daugybė ligonių, šūkauja, rėkia. O gydytojai akis jai liepė vartyti, per virvelę šokinėti, guminių puodą ant galvos vožė. Brrr — negali nė pagalvoti! Norėjosi galvoti tik apie namus — tetušukas, Marijona, vyšnios patvoryj, apyniai, vieversėlis — čir-vir-vir!

Parvažiavusi namo dar linksmesnė. Tik laksto, tik striksi — čia taip visur gražu, taip gera, taip linksma! Peršoko per griovelį, atsigrėžusi pasižiūrėjo nusijukė; užsoko ant prieklėčio, sijoną užkliudžiusi persiplėšė, taip pat nusijukė.

Morkuvienė stebi pro trobos langą, atokiau atsistojęs, ir baiminasi: kad tik jai vėl neprasidėtų! Mat, šokinėja, striksi, galvą kraipo! Kam gi ji tą galvą kraipo — kaip avis?

Kitą dieną Rožytė kadgi susijus po namus tvarkytis, švarintis! Ištasė, išstampė visus daiktus seklyčioje, paskui pirkiuje, paskui kamaroje, priemenėje — ir tik dulkina, tik šluosta, tik mazgoja, rankoves atsiraičiusi, pati nusitaškusi, nušliurusi ir vis: "Kaip pas mus nešvaru! Pamatytumėt Kaune!" Nubrauks voratinklius nuo sienos: "Še, kaip nešvaru!" Nušluostys dulkes nuo lentynos: "Mat, nešvarybė!"

Morkuvienė ir vėl: hm, jei visai sveika būtų, argi taip darytų! Nešvaru! Pirmą būdavo švaru, o dabar nešvaru! — Tau, vaikeli, musėt, akyse nešvaru, kad visur tik nešvarum matali! — nebeiškentusi pasakė. Bet duklė lyg negirdėjo.

Pagaliam Morkuvienė ir visai sunerimo: dieve tu mano — ot, kažko trūksta, ir tiek! Jei netrūktų, negi šitaip darytų?

Labiausiai nepatiko Morkuvieni atsinaujinusi Rožytės draugystė su Marijona. Nuo pat parvažiavimo dienos! Kur tik viena, ten ir kita, kur tik viena, ten ir kita! Merga žlugto skalbti — ir ši; merga kiau-lėms sėdalo taisyti — ir ši. Vakare merga gulti į kamara — ir ši iš paskos. Valandas pas ją prasėdi. Ir kad nors ką gero, bet vis: chi-chi-ch, cha-cha-cha! Kaip koks apžolijimas, nebeduok dieve! Ne su motina, kuri ją augino, ant rankų nešiojo, o su samdyta merga! Apie ką gi daugiau jos ten kiksės, jei ne apie bernus?

Ir Morkuvieni vėl sena mintis galvon: ištekėti reikia! Greičiau ištekėti. Subrendo, prisirpo ir blaškosi, ir... Jei ištekėtų, tai susitvarkytų. Kas čia nežino, kad ištekėjimas moteris sutvarko Bet jei neisitekės, tai gali ir visai blogai būti. Tik kaip dabar ją ištekinti, kur tą vyrą besurasti, štai kur galvosukis! Jei pirmą nesurado, o dabar — visa para-

pija triūbuote triūbuoja: "Galvos sraigčiai buvo atsipalaidavę... Skausgalių Morkuvienės, bagotosios Morkuvienės dukteriai!" Ir užkišk jiems burnas! Ai dieve mano!

Iš pradžių dar bandė "kišti" — nuėjo pas Jonaičius:

— Pondie duok sveikata tiems Kauno daktarams! — kalbėjo garsiai, kad ir Silva, už sienos sėdėdamas, girdėtų. — Taip pagyde, taip pagyde, kad dabar sveikesnė, negu pirma. Bet ir pirma, pasak daktaro, jai tik vienas nervas buvo atsiklibitavęs. O dabar, sako, būkite ramios, niekad nebeatsiklibituos...

Nuėjo pas Uogintienę — tą patį, dar net pagražindama — kad Rožytė Kaune visi labai mylėjo, daktarai net "ant arbatos" pas save kviesdavę — cheche-che! Turgaus dienoje užėjo į Calbaro krautuvę, kur visi bagočiai perka — tą patį. Kokį tik pažįstamą sutiks, vis tą patį kalbėjo: "Jai nieko ir nebuvo... dabar sveikut sveikaušia... daktarai ir ant arbatos Rožytę kviesdavosi!"

Bet iš visų akių Morkuvienė matė, kad niekas jai netiki, kad jų veiduose lyg parašyta: "Sakyk kvailiems, o ne mums! Išprotėjusi buvo, smegenų košė suskystėjusi. Ir dabar, matyt, kaip reikiant nesutirštėjusi".

Nebėr užtarimo! Ir stovi akyse Rožytė išprotėjusi, nušliurusi, nudriskusi, kaip kvaišė Moterėlė, kuri vaikščioja pakiemais ir šunis akmenimis laidinėja. Ir dreba Morkuvienė širdis, galva ūžia — kur eidama, ką darydama, vis šnibžda: dieve apšviesk protą — pasakyk, kaip gelbėti tikrą savo vaiką! Šnabždėjo, prašė, poterius kalbėjo, mišioms klebonui nunešė, ubagams davė ir išprašė — vieną dieną atėjo apšviečiantis mintis: "Reikia šauktis brolelio pagalbos!"

Jis vienatinis mano globėjas, gelbėtojas ir užtarėjas! Jei jau jis nebedadės, tai kas bedadės? Tada jau sveikas prapuolęs, amen tada! Jis juk gyvena už trisdešimt kilometrų, kur niekas apie Rožytę nė am nežino. Jis suras kokį nors būdą — jis tokią galvą turi! Tik reikia paprašyti jį, širdį suminkštinti, kad galestis atsirastų".

Ir vieną rytą anksti, sėdusi brikelėn, išvažiavo į Pasraujį. Margevičius tą dieną buvo nusiteikęs — kontorėj nepasirodė dvarininkas Konča sudaryti miško pardavimo akto, už kurį būtų jam keletas šimtų įlėkė į kišenę. Parėjęs ir pamatęs nužeminta mina besėdinčią Rozaliją, pagalvojo: "Aišku — bus spektaklis. Iš visko matyti, kad bus..." Rozalija pakilo, pakštelėjo plonom lūpom broliui į skruostą kartą, kitą — iš akių ištrėškė porą ašarų, lyg po labai ilgo nesimatymo, paskui apsišluostė skepetėle.

Prasideda!

— Kas gero?

Sesuo timpltelėjo lūpą: vargai spaudžia... vaikas, tikras vaikas kabas kaip ant plauko. Čia brolis nesuprato.

— Ar Juozukas?

Sesuo aimanavo toliau: Juozukas esąs sveikas, tik Rožytė... su Rožyte, nelaimė nesibaigianti.

— Ar nepasveiko?

Į Kauną vežusi, slankiojusi svetimomis pamūrėmis, — aimanavo, brolio klausimo negirdėdama, — o daktarai — ar užkiši jiems su dešimčia — šimtų reikėję!

Aišku — prašys!

— Ką padarysi? Jei gydais, reikia ir pinigų. Be jų nieko nėra.

Rozalija vis varo toliau: galva sukantis — nežinanti, kaip reikšią gyventi, kur pasidėti — dievas visai apleidęs!

Brolis pradėjo nekantrauti.

— Kas atsitiko — kalbėk aiškiai!

— Gelbėk, broleli, padėk! — beveik išrėkė sesuo ir pribėgusi pakštelėjo jam į petį. — Jei tu nepadėsi, tai kas man bepadės? Artimesnio aš neturiu.

Brolis pradėjo erzintis.

— Ar ligoninėj jos daugiau nebelaiko? Didesnė protekcija reikalinga?

Ne protekcija, bet... mat, Kauno gydytojai liepė tučiuojai išleisti Rožytę už vyro. Jei neišleisiant, tai jos protelis netrukus vėl suminkštėsias. Nors ji dabar sveikut sveikaušia, — skubiai pasitaisė, — ir dirbanti, ir poterius kalbanti, tik žmonės — neprieteliai — visaiplieživiais malą, jai šlovę plėšią. Todėl ir važiavusi pagalbos... Gal krikšto tėvas pasigailėsias. Čia apie jos ligą niekas nieko nežinąs... be to — čia ir žmonės daug gerėsnis — ne tokie, kaip pakalniškiai, kurie savo artimo akyje ir krislą pamatą, savoj net rąsto nematydami. Jei šioj apylinkėj atsirastų Rožytei koks geras vyras — užkuryš — nei pinigų, nei ko kito iš jo nereikalautų.

Štai kur šuo pakastas! Nori, kad puskvaišei jos dukteriai "gerą vyrą" sueškočiau.

— Gaila, sesut, kad su piršlybomis aš neprasidedu.

— Bet savo krikšto dukteriai, — pertraukė sesuo.

Brolis, niekinančiai galvą pakreipęs, pasižiūrėjo į seserį.

— Vadinasi, tu norėtum, kad aš nesveikai tavo dukteriai išpirščiau padorų žmogų — padaryčiau jį nelaimingą visam amžiu?

— Kodėl, broleli, nelaimingą? Man rodosi, kad žmogus kaip tik laimingas gali būti, gavęs gražų žemės gabalėlį. O Rožytei ištekėjusiai, anot gydytojo, nervai niekada nepasikartosia, toks jau jos sudėjimas.

— Ne! — griežtai tarė brolis, — šito iš manęs tu nelauk! Mano, kaip notaro, prestižas, sesut, neleidžia veltis į tokią avantiūrą!

(Bus daugiau)

JACKSON, Miss. — Mississippi demokratų konvencijoje demokratai pasisakė balsuoti už Goldwaterį, bet jeigu valstijoje laimėtų demokratų balotas, tai elektoriai tada balsuos už Johnsoną.

Torontiečių Kronika

Paminėjo 35 metų vedybinę sukaktį

Torontiečiams gerai žinomi draugai P. ir H. Karpavičiai minėjo savo 35 metų vedybinę sukaktį. Sukvietė savo gimines bei artimuosius draugus-es pas save, visi buvo iki sočiai skaniais valgiais ir gėrimais pavaišinti.

Besivaišinant prasidėjo linkėjimai, kaip nuo giminių taip ir nuo draugų. Visi linkėjo jubiliejantams dar 35 metus praleisti šeimyniniame gyvenime kaip ir iki šioliai. Apart nuširdžių ir šiltų linkėjimų buvo įteiktos dovanėlės atminčiai. Privašinti skaniais valgiais, kuriuos pagamino jų duktė E. Daugelienė, pradėjome skirstytis į namus.

Korespondentas

Padėka

Dekoju draugam ir draugėm — visiems, kurie aplankė mane ligoninėje po operacijos ant kojos. Noriu padėkoti tiems, kurie įteikė gėles ir dovanas. Ypačingai dekoju savo broliui ir jo žmonai už aplankymą ir apdovanojimą manęs ir mūsų naujo anūko.

Dėku visiems.

Ana Pampalas
Hamilton.

HAMILTON, ONT.

Du įžymūs spalvoti filmai iš Tarybų Sąjungos:

“THE BLIND MUSICIAN”

labai įdomi drama, pagaminta pagal nemirštamą V. Kolenkos apsakymą. Rusų kalboj, angliški paaiškinimai.

Taipgi ukrainiečių filmas

“ON THE WINGS OF SONG”

perstatęs Ukrainos dainas, muziką ir šokius.

Tai puiki programa dėl suaugusių ir vaikų

Tiktai du vakarus:

Ketvirtadieniais: rugsėjo 17 ir 24

Pradžia 6:30 ir 9 val. vakaro.

PLAYHOUSE THEATRE

177 Sherman North

Tel. LI. 4-0040

Oi Tos Raukšlės!

Moterys, kaip žinia, nenori būti senos ir raukšlėtai veidais. Viskas, rankos, kojos ir t. t. turi būti švelnios, gražiai atrodančios. Pažymėtina ir tas, kad ir vedusios, jau senstelėjusios, rūpinasi savo “komplekacija”. Tas suteikia visokiems spekuliantams gerą

Spekuliantai išsigando. Šėrai pradėjo pulti.

Maisto ir Vaistų Administracija pabrėžia, kad nėra nieko, kas galėtų raukšles išlyginti, jeigu jų atsirado. Bet ar moterys klauso tokių išpėjimų? Jos perka sunkas, mostis ir tepa veidą, rankas, kad tik nebūtų raukšlių.

O kompanijos kraunasi pel-

nus. Pavyzdžiui, Revlon kompanija 1963 metais pardavė kosmetikos prekių už \$29,000,000, o 1962 metais jau už \$160,000,000. Ši kompanija dabar išleidžianti iki \$25,000,000 per metus ant skelbimų ant televizijos, radio ir žurnaluose. progą išnaudoti moteris ir susikrauti didelius kapitalus.

Yra visa eilė kosmetikų gamintojų, kurie per televiziją garsina savo dirbinius. Tarp jų labai išgarsėję Helen Curtis kosmetikai. Vienas iš jų vadinamas “Magic Secret” arba magiška paslaptis. Kompanijos gaminių garsintojai teigia, būk tai ta paslaptis glūdi kokio tai gyvūno proteinuose. Pašaliniai sako, kad tai jaučio kraujas, daugiau niekas.

Tos magiškos paslapties kaina tiesiog pasakiška, Penktadalis uncijos kainuoja \$5.00. Svaras kainuoja \$400.

Be abejonės, Helen Curtis kompanijos šėrai baisiai iškilo. Nuo \$18.00 už šėrą pašoko iki \$42.00.

Bet pasklido gandai po Wall Streetą, kad JAV maisto ir vaistų administracija planuoja investigaciją; kad kas tai ruošiasi rašyti spaudon ir kelti viršun, kad tuose kosmetikuose nieko magiško nėra.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

AR VARTOTINI

TARPTAUTINIAI ŽODIAI

(Atkelta nuo 5 pusl.)
rėjas laive, o kolega — ne apskritai draugas, bet darbo, profesijos draugas ir t. t.

Taigi tarptautiniai žodžiai, jeigu tik nėra jų reikšmę tiksliai atitinkančio savo žodžio, lietuvių kalboje vartotini.

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.

Toronto

Restoranas

ISNUOMAVIMUI AR PARDAVIMUI

Išnuomojame ar parduodame restoraną UNIOU CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave. N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite: LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Atliekame Visokius Cementavimo Darbus

Garažus, Priestatus ir kita.

Darbas Garantuotas — Veltul Apkainavimas

Telefonuokite: Helen, AV. 5-4690 Toronto.

(Kalba lietuviškai)

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westonlečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau

Bifocals — \$19.00 ir daugiau

(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta

Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W.

Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, žilūbinius žiedus ir kt.